

Till: Stadsbyggnadskontoret
Registraturen

Underlag för behovsbedömning för detaljplan för Ersta 24 och Rabatten 9 i stadsdelen Södermalm, Dp 2012-12553

Med anledning av stadsbyggnadskontorets remiss i rubricerade ärende får stadsmuseet anföra följande.

Påbörjat planarbete

Stadsbyggnadskontoret har på beställning av Ersta diakoni påbörjat planarbete för att möjliggöra utbyggnad för vård, utbildning och bostadsändamål inom Rabatten 9 och Ersta 24. Samtliga verksamheter inom Ersta har ett behov av att utöka sitt lokalbestånd. Avsikten är att uppföra en ny byggnad för vård och utbildning inom Rabatten 9. En byggnadsdel mot Folkungagatan rivs och stora delar av sjukhusparken tas i anspråk för den nya byggnaden som byggs ihop med den ursprungliga sjukhusbyggnaden och en byggnad från 1950-talet vid Lilla Erstagatan.

På fastigheten Ersta 24 rivs befintlig värmecentral och länkbyggnad mot det befintliga höghuset och ersätts med en ny byggnad för studentbostäder och/eller hotell och konferensverksamhet.

Kunskapsläget

Stadsmuseet har inventerat och klassificerat bebyggelsen inom planområdet. Stadsmuseet har bedömt att fastigheten Rabatten 9 har ett visst kulturhistoriskt värde samt ett miljövärde (gul) och fastigheten Ersta 24 har bebyggelse av synnerligen stort kulturhistoriskt värde (blå) och av särskilt kulturhistoriskt värde (grön). Höghuset som berörs genom rivning av dess lågdel, har särskilt kulturhistoriskt värde (grön). En antikvarisk förundersökning med värdebeskrivning har tagit fram på beställning av exploatören i samband med planarbetet.

Anläggningen som helhet har stora samhällshistoriska värden och representerar en kontinuerlig vårdhistoria från 1860-talet över decennierna fram till idag. Ett betydande kulturhistoriskt värde representeras av verksamheten som fortfarande bedrivs.

Antikvarisk bedömning av projektets påverkan på miljön

Stadsmuseets bedömning är att projektet inte har sådan påverkan på miljön att behov av MKB föreligger. Däremot anser museet att grundliga stadsbildsstudier bör göras som tydligt redovisar den föreslagna nybebyggelsens påverkan på stadsbilden i stort och i närområdet.

Risikfaktorer

Sjukhusparken är en viktig del i den ursprungliga sjukhusanläggningen. Att bygga på parkmarken försvagar de kulturhistoriska värdena i miljön och de uppvuxna större träden riskerar att försvinna. Gjutjärnsstaketet som avgränsar parken mot gatan är en värdefull detalj i miljön och bergskärningen längst Erstagatan som är miljöskapande och karakteristisk för Söders höjder försvinner om den planerade byggnaden uppförs.

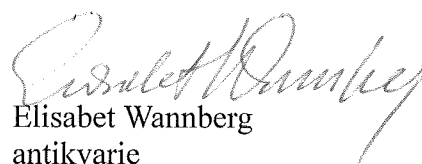
Att riva lågdelen till det befintliga höghuset på Ersta 24 som utgör en del av den kulturhistoriskt värdefulla byggnaden innebär en kulturhistorisk förlust.

Framgångsfaktorer

Den ursprungliga sjukhusbyggnadens gavel med balkonger vid Lilla Erstagatan är en tidstypisk utformningsdetalj för sjukhusbyggnader från tidigt 1900-tal. Att inte bygga samman den planerade byggnaden med den ursprungliga sjukhusbyggnaden så att dess gavel kan stå fri skulle bidra till att bevara ett av anläggningens karaktärsdrag. Det vore också positivt ur kulturhistorisk synvinkel att spara en större del av sjukhusparken obebyggd liksom att anpassa nybyggnaden i förhållande till bergskärningen. Positivt är att dra tillbaka nybyggnaden något mot söder så att hörnet på den befintliga byggnaden från 1930 lämnas fritt, så som redovisas på modellfoto i projektbeskrivningen.

Lågdelen till höghuset på Ersta 24 bör bevaras och det planerade höghuset anpassas i höjd så att det befintliga höghuset får behålla funktionen av markör av fastighetens hörn.

Anna-Karin Ericson
Chef Kulturmiljöenheten

Elisabet Wannberg
antikvarie